Vänsterpartiets förslag till
Mål och budget 2021-2023
för Vaxholms kommun

För ett solidariskt, småskaligt och miljövänligt Vaxholm där alla får plats

Vänsterpartiet i Vaxholm 2020

Vänsterpartiets visioner för Vaxholm

Vaxholm ska även i framtiden vara en kulturellt präglad skärgårdsstad med småskalig bebyggelse

Vaxholm ska även i framtiden vara en kulturellt präglad skärgårdsstad med småskalig bebyggelse, med tillskott av klimatsmarta hus - gärna trähus - placerade i lägen som inte tar ifrån någon de grönområden som behövs nära. Bostadsbyggande ska genomföras på ett sätt som inte hotar värdefulla kultur- och naturmiljöer och som går hand i hand med utbyggnad av infrastruktur och övrig kommunal service. Vaxholm ska återigen bli en stad för alla genom att kommunen bygger hyresrätter med rimliga hyror snarare än fler exklusiva bostadsrätter. Genom lokala demokratisatsningar ska medborgarna ges goda möjligheter till insyn och påverkan i den politiska processen - även mellan valen. För de yngre barnen ska förskolor med små barngrupper finnas i närområdet och de äldre barnen ska välja att gå i skola i Vaxholm eftersom den bästa undervisningen finns här. Omsorgen om våra äldre ska få de resurser som behövs för att garantera en god kvalitet och det ska finnas kommunala alternativ både inom hemtjänst och särskilt boende. Ingen ska mot sin vilja behöva få sina anhöriga placerade på hem utanför kommunen. Funktionshindrade ska kunna röra sig i staden och alla offentliga lokaler ska vara tillgängliga för dem. Företag ska ges goda möjligheter att etablera sig och verka i kommunen. Utbyggt bredband, kollektivtrafik med hög turtäthet och bra stöd från den kommunala organisationen ska göra Vaxholm till ett attraktivt val. Vaxholms kommun ska bli en av landets ledande miljökommuner. Med en aktiv klimatpolitik som tar ett helhetsgrepp över de utsläpp som genereras av kommunens invånare, företag och egna verksamheter, ska vi säkra att vi efterlever Parisavtalet. Genom att öka takten på de insatser och investeringar som minskar utsläppen av växthusgaser ska all verksamhet som kommunen har ansvar för vara klimatneutral år 2030.

Vänsterpartiets mål för Vaxholm

Vänsterpartiet i Vaxholm har sju övergripande mål för kommunen:

- En stad för alla
- Utbildning med hög kvalitet
- God omsorg för individen
- Hållbart samhälle och minskad klimatpåverkan
- Goda möjligheter till kultur- och föreningsliv samt fritidsaktiviteter
- Levande stad med ett gott företagsklimat
- God ekonomisk hushållning

En stad för alla

Vaxholm ska vara en plats där olika typer av människor kan leva

Vänsterpartiet vill att Vaxholm ska vara en plats där olika människor kan leva och bo - gammal som ung, fattig som rik. Vi vill att våra unga och äldre ska kunna bo kvar i sin hemkommun, och vi vill att Vaxholm ska säkra ett långsiktigt mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn. För att möjliggöra detta vill vi se en blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer.

Vaxholm är en skärgårdskommun med många öar, och det är inte bara de stora öarna Kullön, Resarö, Rindö och Vaxön som ska kunna ha bofast befolkning. Tynningö har fått statlig färja till ”fel” kommun vilket medför problem för skolbarnen om de vill utöva fritidsaktiviteter efter skoltid på Vaxön. Och boende på bl.a. Ramsö drabbas hårt av att ö-kortet inte gäller på SL:s pendlarbåtar. Försöket med pendlarbåtar är positivt då det ger ökade möjligheter för pendling på vattnet från t.ex. Vaxön och Rindö. Men det är problematiskt att turerna körs av SL med ett separat biljettsystem. Kommunen behöver stötta skärgårdsbefolkningen och gentemot regionen verka för att även pendlarbåtarna körs av Waxholmsbolaget och att SL-kortet istället gäller på Waxholmsbolagets båtar året om.

Vänsterpartiet vill värna Vaxholms unika natur- och kulturmiljö

Vänsterpartiet vill värna Vaxholms unika natur- och kulturmiljö och motsätter sig fler storskaliga byggnader och områden i Vaxholm. För att säkra att omistliga kulturella värden inte går förlorade vill Vänsterpartiet att kommunen tillsammans med Länsstyrelsen genomför en kulturinventering och tar fram ett hållbart kulturmiljöprogram för Vaxholm.

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer under året att fortsätta arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. Till hjälp i arbetet kan dels en arkitekturpolicy dels en kulturinventering vara. En översiktsplan ska vara ett ”levande dokument”, och om en kunnig och lyhörd förvaltning utarbetar välgrundade och efterfrågade förslag till förändringar tillsammans med befolkningen, når vi de bästa resultaten av såväl översiktsplanen som olika detaljplaner. Här ska även barn och ungdomar få höras och ha inflytande.

Vänsterpartiet vänder sig starkt mot att kommunen säljer ut strategiskt viktig kommunal mark för bostadsrättsexploatering. Vissa exploateringsintäkter behövs dock för att kunna göra investeringar i skolorna och äldreomsorgen i Vaxholm. I framtiden kan mindre förtätningar göras, men det är av yttersta vikt att bevara Vaxholms grönområden som Johannesbergsparken, Blynässkogen och Killingen. Det är också viktigt att behålla arbetsplatsområdet vid Blynäs och Rindö Västra och inte bygga bostäder där. Dels är marken bitvis mycket förorenad, dels behöver Vaxholm sina arbetsplatser för att inte utvecklas till en sovstad.

Som ett alternativ till att ytterligare exploatera Vaxön har Vänsterpartiet sedan många år föreslagit bebyggelse på norra sidan om väg 274 på Bogesundslandet mellan Nibble och Ladvik. Området uppfyller de klimatkrav som läggs på ny bebyggelse: kommunikationsnära, nära till grönområden och till arbetsplatser i Arninge samt lätt för studerande att ta sig till Stockholms universitet och KTH. Dessutom är infrastrukturen delvis löst genom att vattenledningen mot Vaxholm passerar intill och förbindelsen med reningsverket i Margretelund planeras komma ut i Killingeviken. Staten äger marken, men staten har också en uttalad önskan om att utöka antalet bostäder i Stockholmsområdet och borde vara tillmötesgående i en förhandlingssituation.

Kommunen saknar hyresrätter och vi anser att Vaxholm behöver återinföra ett kommunalt bostadsbolag, eller ingå som en del i ett regionalt bostadsbolag. Ett

Det måste byggas mer hyresrätter i Vaxholms kommun

alternativ är att låta de kommunägda bolagen Vaxholm Smeden 3 AB och Vasavägen 13 AB gå samman och bilda ett kommunalt fastighetsbolag.

Ett sätt att vid bostadsbyggande behålla rådigheten över marken är att upplåta mark med tomträttsavtal. Detta ger en kontinuerlig inkomst till kommunen och kan bidra till att exploatören inte behöver belasta hyran med kostnader för markinköp. Hyresrätter på tomträtt får inte göras om till bostadsrätter, vilket utgör en garanti mot ombildningar.

Drygt 20 % av Vaxholms befolkning är över 65 år. Dessutom förväntas andelen invånare som är över 80 år öka med nästan 120% de kommande sju åren. Det är därför angeläget att skapa förutsättningar för att de äldre i Vaxholm ska vara friska och alerta – ju längre desto bättre. Vi vill att kommunen medverkar till att skapa hus ”för andra halvan av livet” med hyresrätter och lokaler för gemenskap.

Det är viktigt att Vaxholms medborgare får ökade möjligheter till inflytande över kommunens utveckling. Vaxholms stad anser sig satsa på kommunikation i och med att informationen på hemsidan förbättras samt att Viktigt i Vaxholm ges ut fyra gånger om året. Detta är exempel på envägskommunikation, och detta räcker inte - arbetet med delaktighet och demokrati måste ske kontinuerligt och från två håll. Vi vill verka för en ökad medborgardialog i kommunens samhällsplanering, och vill undersöka möjligheten att använda en omvänd planprocess där medborgarna får möjlighet att komma med förslag på hur bostadsområden kan förtätas och närmiljön utvecklas innan detaljplaneförslag eller programstudier utarbetas. Malmberget i Gällivare kommun har genomfört denna typ av medborgardialog med mycket spännande resultat. Särskilt viktigt är det att ungdomarna får möjlighet att känna sig delaktiga i skolan, bostadsområdet och samhällsplaneringen. Även yngre barns röster bör höras i den demokratiska processen genom barnkonsekvensanalyser med t.ex. barnhearings.

Vaxholms invånare måste få ett ökat inflytande över kommunens utveckling

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och det som debatteras och beslutas på fullmäktiges sammanträden är av stor vikt för Vaxholms invånare. Det är positivt att kommunen nu tagit över ansvaret för webbsändningen av fullmäktiges sammanträden - något som administrerats och finansierats av oppositionen och Miljöpartiet under många år. Det är även viktigt att medborgarna även fortsättningsvis ges möjligheten att ställa frågor till kommunfullmäktige före varje sammanträde. För att stärka demokratin i Vaxholm ytterligare anser vi att kommunen borde införa möjligheten till så kallade medborgarförslag, d.v.s. att medborgarna kan väcka frågor i fullmäktige, samt att fullmäktige tillsätter en demokratiberedning som ska värna och utveckla den kommunala demokratin.

Vänsterpartiets delmål:

- Värna Vaxholms kultur- och naturvärden vid nybyggnation
- Genomför en kulturmiljöutredning och utarbeta ett hållbart kulturmiljöprogram för Vaxholm tillsammans med Länsstyrelsen
- Bygg bostäder med blandade upplåtelseformer för olika målgrupper

- Vid nyproduktion på kommunal mark ska 60-70% av bostäderna vara hyresrätter
- Medverka till att skapa ett kollektivhus med hyresrätter i kommunen
- Upplåt kommunal mark med tomträtt istället för försäljning
- Utred möjligheten att uppföra ett nytt bostadsområde norr om väg 274 mellan Nibble och Ladvik
- Bygg upp ett kommunalt eller regionalt bostadsbolag
- Fortsatt utveckling av ett långsiktigt mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn
- Ö-kortet, som införts för att främja en levande skärgård, ska gälla även på pendlarbåtarna
- Boende på Tynningö ska ha rätt till ö-kort för att kunna ta sig till sin hemkommuns centralort
- Pendelbåtstrafiken bör köras av Waxholmsbolaget och SL-kortet ska gälla på Waxholmsbåtarna året om
- Förbättra medborgarnas möjlighet till inflytande, bl.a. genom att införa medborgarförslag
- Inrätta en demokratiberedning
- Mer fokus på medborgardialog i kommunens samhällsplanering
- Översiktsplanen ska vara ett levande dokument och samrådsprocesserna ska kunna påverka detaljplanernas slutliga utformning

Utbildning med hög kvalitet

Vaxholms skolor visar överlag upp goda resultat. Samtidigt finns en rad brister som behöver rättas till. Många av kommunens barn tillbringar sedan länge sina dagar i tillfälliga lokaler och undermåliga utomhusmiljöer. Vi anser att kommunen behöver satsa på permanenta och ändamålsenliga lokaler för skola och förskola. Barnen behöver helt enkelt prioriteras i planeringen av staden.

Resurser som tilldelas skolan måste förvaltas på bästa sätt

Resurser som tilldelas skolan måste förvaltas på bästa sätt. Skolans kärnverksamhet - undervisningen - ska prioriteras. Som en del i det måste lärarna återfå sitt mandat att undervisa snarare än ägna tid åt tidsslukande servicefunktioner. Lärarnas självklara rätt att bedöma och betygsätta eleven ska inte heller påverkas av rektor eller föräldrar. Marknadiseringen av skolan måste också upphöra. I nuläget, då skolorna i hela Stockholm tävlar om att attrahera så många elever som möjligt sker en marknadsföring av varje skolas sätt att undervisa som riskerar att bli viktigare än elevens bästa. Alla barn ska vara välkomna i skolorna och där det behövs extra resurser ska de få det så tidigt som möjligt. Tillräckliga resurser ska även finnas för en trygg och stimulerande fritidsverksamhet utanför skoltid. Kommunen måste säkra en god bemanning och undvika en utveckling mot större grupper och mindre lokaler. Klubben-verksamheten för barnen på mellanstadiet ska finnas kvar.

Vaxholms förskolor och skolor ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna

Vaxholm har idag 76 % behöriga lärare i grundskolan, vilket är över genomsnittet både för riket och Stockholms län. Däremot är andelen årsarbetare med högskoleexamen i

förskolan bara 27 % vilket placerar oss mycket lågt bland alla Sveriges kommuner. Forskning visar på att professionella pedagoger är den viktigaste faktorn för barn och ungas lärande och utveckling inom skolan och förskolan. Skickliga pedagoger kan lyfta skolan och förskolan, men dessa måste ges rimliga förutsättningar. Vi vill att förskolan och skolan i Vaxholm ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna. Då behöver vi höja lärarnas löner, förbättra arbetsvillkoren och ge lärarna större möjligheter att utvecklas i yrket.

Vi vill minska storleken på barngrupperna i förskolan

Skolverket har nya riktmärken för barngruppernas storlek på förskolan. De nya riktmärkena bygger på en sammantagen bedömning utifrån tillgängliga studier och forskning. För barn mellan ett och tre år är riktmärket för barngruppers storlek sex till tolv barn. För barn mellan fyra och fem år är riktmärket nio till femton barn. Enligt studierna upplever många förskollärare att pedagogiken blir lidande då barngrupperna ofta är för stora. Det blir viktigt med många pedagoger till en större barngrupp men den stora barngruppen är i sig ett problem. Barn som gått i större barngrupper på förskolan hamnar oftare i konflikter i skolan. För de yngsta barnen påverkas tryggheten när de går i en för stor barngrupp då de tvingas ha många relationer till andra barn och vuxna. Vaxholms kommun har under de senaste åren uppfört stora förskolor med sex avdelningar. Vi vill istället att kommunen bygger fler och mindre förskolor. Detta för också det positiva med sig att barnen kan få närmare till förskolan.

Vänsterpartiets delmål:

- Satsa på lärare, förskollärare och fritidspedagoger
- Öka andelen behöriga lärare i förskolan
- Låt lärarna fokusera på undervisningen genom att minska deras administrativa börda
- Bättre stöd för barn med särskilda behov
- Säkra en god kvalitet i fritidsverksamheten. Klubben-verksamheten för mellanstadiet ska finnas kvar.
- Gå från få och stora förskolor till fler och mindre förskolor nära hemmet
- Minska den nya förskolan på Norrberget från sex till tre avdelningar och bygg istället en ny förskola med tre avdelningar på västra Vaxön
- Mindre barngrupper i förskolan
- Säkerställ att barnrättsperspektivet får genomslag i alla led i verksamheten, från placering av förskolor och skolor till innehållet i verksamheten
- Säkra en F-6-skola på Rindö
- Bygg ut Resarö skola

God omsorg för individen

Våra äldre har rätt till trygghet i vardagslivet

Alla boende i Vaxholm har rätt till trygghet i vardagslivet, speciellt våra äldre. De ska kunna bo kvar i sin egen bostad med stöd av hemtjänst. Att bo kvar i bostaden är extra viktigt för den demente som vid byte av miljö kan bli än mer förvirrad.

Vårdplacering utanför kommunen bör ske endast om den äldre själv så önskar. Vi vill se en tillräcklig utbyggnad av äldreomsorgen i staden för att man ska kunna möta det snabbt ökande antalet seniorer med vårdbehov i Vaxholm. Det är därför bra att kommunen investerar i ett nytt särskilt boende, samt att kommunen avser att behålla fastigheten i egen ägo. Det är angeläget att kommunen prioriterar denna investering då Socialnämnden har konstaterat att den befolkningsgrupp som ökar mest är äldre som behöver särskilt boende. Det är mycket dyrt att hyra platser i en annan kommun idag, och kommer att vara så också i framtiden. Staden bör även överväga att bygga seniorboenden för friska personer över 65 år som inte behöver stöd från kommunen. Idag står närmare 500 personer i kö till de 58 hyreslägenheter som kommunen hyr ut till äldre över 65 år.

Vi vill att kommunens särskilda boende för äldre ska drivas i egen regi

Hemtjänst och äldreboenden är kommunala åtaganden som man inte bör avhända sig. Vi anser att kommunens särskilda boende för äldre även fortsättningsvis ska drivas i kommunal regi. Då skulle kommunen behålla en större rådighet över verksamheten och snabbare kunna reagera om förändringar behöver göras, något som visat sig ha en avgörande betydelse inte minst under den pandemi vi fortfarande befinner oss mitt uppe i. Vi skulle också säkra att våra skattepengar kommer verksamheten till godo istället för att generera vinst åt välfärdsföretagens ägare. Slutligen står Vaxholm inför uppförandet av ett nytt särskilt boende vilket i sig kommer att innebära betydande förändringar i organisation och drift. Att då tvinga in verksamheten i ytterligare omorganisation och chefsbyten istället för att erbjuda den stabilitet som de anställda så väl förtjänar efter ett extra tufft år anser vi vara oansvarigt.

För att undvika att personal behöver gå mellan avdelningarna kvällstid behöver bemanningen stärkas upp. Dessutom avsätter vi extra medel för att personalen ska kunna utbilda sig på arbetstid och för att utbildningen ska kunna följas upp i kvalitetssäkrande syfte.

Människor med funktionsnedsättning ska vara fullt delaktiga i samhällslivet på lika villkor som andra. Det är viktigt att stärka funktionshindrades rätt till personlig assistans så att de ges möjligheten att leva ett liv som andra.

Vänsterpartiets delmål:

- Underlätta boende i egen bostad för de äldre som så önskar
- Prioritera nya särskilda boenden för äldre
- Behåll Borgmästargården i kommunal regi
- Det planerade särskilda boendet för äldre på Norrberget ska ägas av kommunen och drivas i kommunal regi
- Öka bemanningen kvällstid på särskilt boende
- Resurser till utbildning av personal med kvalitetssäkrande uppföljning
- Skapa ett hus för andra halvan av livet med hyresrätter och lokaler för gemenskap

- Stärk funktionshindrades rätt till personlig assistans
- Låt valfrihet inom omsorgen inte endast omfatta val av utförare, utan även inflytande över hur tiden med omsorgspersonalen används

Hållbart samhälle med minskad miljöpåverkan

Vaxholm behöver en koldioxidbudget med tillhörande åtgärdsplan

I och med att utsläppen av växthusgaser ökat under lång tid står världen nu inför en enorm klimatkris. Vi behöver rikta resurser till att snabbt ställa om till ett fossilfritt samhälle. För att säkra att vår utsläppsminskning är tillräckligt stor och att resurserna satsas där de ger störst effekt behöver Vaxholm ta fram en koldioxidbudget. Budgeten ska kopplas till en åtgärdsplan som styr det kontinuerliga arbetet och säkrar att kommunen lever upp till Parisavtalet.

Vattnen som omger Vaxholm måste få bättre status

Blynäsverket, som idag hanterar Vaxholms avloppsvatten har mycket dålig kvävereduktion. En framtida anslutning till det nya reningsverket i Margretelund kommer att förbättra reningen av vårt avloppsvatten och ge bättre möjligheter till rening av t.ex. medicinrester. Anslutningen kommer att kosta mycket men vi anser den nödvändig. För att minska miljöbelastningen på Norra Vaxholmsfjärden anser vi att inga större nya bostadsområden ska kopplas på Blynäsverket. Istället måste exploateringstakten hållas nere tills dess att en ny avloppslösning är klar.
Den andra stora föroreningskällan är dagvatten. Ju mer Vaxholm bebyggs desto fler hårdgjorda ytor, fler bilar och annat som smutsar ner. Nya system för rening av dagvatten utvecklas ständigt. Hårt trafikerade gator och vägar måste först förses med rening och krav på dagvattenrening måste ställas för att få bebygga nya områden.

Kommunen behöver arbeta tillsammans med båtklubbarna för att minska båtlivets miljöpåverkan. Här är satsningar på båtbottentvättar, tömningsstationer och goda möjligheter till insamling av färgrester och oljespill viktiga pusselbitar som kommunen behöver prioritera.

Allt jord- och skogsbruk inom kommunen bedrivs inte ekologiskt och läckaget från dessa näringar är inte försumbart. Av kommunen utarrenderad mark borde ha krav på ekologisk skötsel med reducerad arrendeavgift som lockbete. De nya riktlinjer för skogsförvaltning som antagits av nämnden för teknik, fritid och kultur är en viktigt led i detta arbete.
Om den bilåkning (korta sträckor), som sker vid lämplig väderlek för att cykla, skulle upphöra, vore mycket vunnet. För att uppnå detta krävs utbyggda och belysta gång- och cykelbanor runt om i kommunen samt cykelställ vid alla busshållplatser.

Bilåkandet i kommunen måste minska

För att bilåkning till mataffärer och fritidsaktiviteter för både barn och vuxna ska upphöra behövs en ny busslinje som går mellan de norra delarna på Resarö, Kullöbebyggelsen, Eriksö (sommartid) och fram till Bogesunds slott samt förbi Borgmästargården till centrum. Busslinjen ska ha eldrivna bussar.

I EU:s nya direktiv krävs att alla nyproducerade och renoverade byggnader ska ha ”nära noll” i energianvändning år 2020. Vid försäljning och exploatering av kommunal mark

Öka kraven på byggnadernas energi-effektivitet

ska det ställas krav på byggnadernas utförande, både vad gäller material och framtida drift. Kommunen kan också - i likhet med andra kommuner - påverka byggnaders energieffektivitet genom olika stimulansåtgärder. Det kan vara sådant som att tjockare väggar ger något större byggnadsarea än vad planen medger.

Investera i solceller på kommunens fastigheter

För att klara klimatmålen behöver Sverige säkra en fossiloberoende elproduktion även framöver. Vi anser därför att Vaxholms kommun ska installera solceller på sina egna fastigheter. Därutöver behöver kommunen stimulera invånarna att investera i solceller, t.ex. genom informationskampanjer och förenklade processer.

Vänsterpartiets delmål:

- Vaxholm ska bli högt rankat i miljöorganisationernas listor över kommuners resultat av arbetet med hållbar miljö
- Vaxholms ska ta fram en koldioxidbudget med tillhörande åtgärdsplan
- Vaxholm ska driva på genomförandet av EU:s direktiv om att nybyggda och renoverade hus ska ha ”nära noll” i energianvändning
- Cykelväg färdigställs till Överby samt till Bogesunds slott
- Cykelbana hela vägen till Rindö skola ska färdigställas
- Långsiktiga investeringar i energieffektivisering och förnyelsebar energi görs
- Utökade investeringar som minskar kommunens ekologiska fotavtryck
- Solceller på kommunens fastigheter
- Verka för att få investeringsbidrag till planläggning av cykelbana till Arninge

Goda möjligheter till kultur- och föreningsliv samt fritidsaktiviteter

Vi anser att det är viktigt med en meningsfull fritid för alla, oberoende av klass, kön, ålder eller etnisk bakgrund. Det ska inte vara plånbokens tjocklek som avgör vem som får chans till kultur, fritid och idrott. Människors delaktighet i föreningslivet och våra folkrörelser är en viktig del av demokratin.

Flickor och pojkar ska ges samma rättigheter och möjligheter till meningsfulla fritidsaktiviteter

Flickor och pojkar ska ges samma rättigheter och möjligheter. Därför bör föreningarnas bidrag och villkor granskas ur ett jämställdhetsperspektiv. Idag cyklar t.ex. många ridintresserade ungdomar ut till stallet på Bogesund eftersom kollektivtrafiken inte trafikerar Bogesundslandet frekvent på kvällar och helger. Har man inte en förälder som kan skjutsa eller tillgång till bil finns inga andra alternativ än cykeln. Därför bör det snarast anläggas en cykelväg på Bogesund.
Parker och grönområden ska vara lättillgängliga och attraktiva för barn, ungdomar och äldre. Om områden som nu är naturmark tas i anspråk för bebyggelse måste dessa kompenseras med högre kvalitet på de grönområden som sparas.

Vaxholm har idag bland de högsta terminsavgifterna i landet för kommunala musik- och kulturskolan. Det får som följd att alla inte har möjlighet att låta sina barn ta del av kulturskolans verksamhet. I sitt remissvar till regeringens utredning om kulturskolan förordar SKL att kommunerna aktivt skall verka för att kommunens barn och unga ges likvärdig möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. Vi vill att större resurser

Vi vill sänka avgifterna till kulturskolan

tilldelas kulturskolan så att alla som vill får möjlighet att delta samt att avgiften sänks och/eller inkomstbaseras med hänsyn till familjers olika ekonomiska möjligheter.

Förnyelse och kontinuitet är två grundläggande dimensioner i kultur och kulturpolitik. Vi vill att stadens kultursekreterare ska kunna leda, planera, samordna och utveckla kulturlivet med bl.a. studieförbund och kulturarbetare. Ett rikt kultur- och föreningsliv ger glädje, utveckling, insikter och många uttrycksmöjligheter. Vaxholm har idag ett fantastiskt bibliotek och en biograf som vi ska fortsätta att värna och stötta, men vi saknar ett kulturhus där olika verksamheter kan samlas och inspirera varandra. Om "Kores" gör plats för ungdomsverksamheten skulle eventuellt Storstugan kunna bli det kulturhus vi eftersträvar.

Kommunen har idag höga taxor för uthyrning av lokaler, även till barn- och ungdomsverksamhet och ideella föreningar i staden (taxa 2). För att hålla nere kostnaderna för förenings- och kulturlivet i staden och säkra att kommunens lokaler kan nyttjas på ett effektivt sätt anser vi det angeläget att taxa 2 för hyra av lokaler inte höjs ytterligare.

Kommunen ska driva ungdomsverksamhet på Resarö och Rindö

Vi anser att kommunen ska vara huvudman för ungdomsverksamheterna på både Rindö och Resarö och att dessa ska vidareutvecklas under ledning av examinerade fritidsledare. Dessutom behöver öppettiderna på ungdomsverksamheten på Vaxön öka.

Vänsterpartiets delmål:

- Ett jämställt förenings- och kulturliv
- Anlägg en cykelväg till Bogesunds slott
- Parker och grönområden ska vara lättillgängliga och attraktiva
- Avgiften till kulturskolan ska fortsatt sänkas
- Ett fortsatt stöd till bion och biblioteket
- Ingen höjning av taxa 2 för hyra av lokaler
- Säkra fritidsgårdsverksamheten på Vaxön samt utöka verksamheten på Resarö och Rindö med kommunen som huvudman

Levande stad med ett gott företagsklimat

En levande stad innebär en plats där människor både kan arbeta och bo, och där det finns ett gott utbud av handel och service. Många stadskärnor i Sverige utarmas då människor väljer att handla, fika, gå till doktorn m.m. på annan ort. Vi anser att det är viktigt för Vaxholms fortsatta utveckling att kommunen aktivt arbetar för att behålla småföretag, handel och service inom kommunens gränser.

Det är angeläget att motverka trenden att små arbetsplatser flyttar från Vaxholms stad för att ge plats för nybyggnation. En mångfald av småföretag ger samhället ett utbud av olika arbetstillfällen och minskar arbetsresorna till andra delar av Storstockholm. Därför ska kommunen värna och vårda sina företagare på olika sätt. En viktig del är att värna verksamhetsområden såsom Blynäs och Rindö Västra. Brädgården i Vaxholm har satsat

Det är angeläget att motverka trenden att små arbetsplatser flyttar från Vaxholm

på att få ut byggmaterial till öarna och är därför beroende av ett sjönära läge. Den måste få ligga kvar. Kommunen måste även göra mer för att få service att stanna inom kommunen, t.ex. Vaxholms vårdcentral. Det borde även återetableras en mödravårdsmottagning i Vaxholm. Resan för dem som bor på öar utan fast förbindelse, först med båt och sedan med buss, blir annars lång.

Det är viktigt att kontakten mellan kommunen och företagarna inte blir en envägskommunikation, där kommunen ger information utan också att kommunen lyssnar och tar till sig information och önskemål från företagarna. Vi föreslår att kommunen utser en företagskontakt på förvaltningen, en person som är tillgänglig för företagen och kan hjälpa till att slussa vidare till ”experter” om det uppstår problem.

Utvecklingen av Vaxholms centrum ska ske i dialog med näringsidkarna

Vaxholmarna och affärsidkarna på Hamngatan är i stort behov av en bättre gatubelysning. Den undermåliga belysningen innebär en säkerhetsrisk och det finns invånare som inte vågar gå ut på kvällstid då de upplever gatan som farlig. Det är viktigt att utvecklingen av Vaxholms centrum sker i dialog med kommunens näringsidkare. För att uppmuntra till cykling inom kommunen behövs cykelställ på flera ställen längs Hamngatan, även utanför den period då den är gågata. Det är också viktigt att kommunen utreder hur cykelstråken i centrum ska bli tydligare och säkrare.

Funktionshindrade ska kunna röra sig i staden, och arbetsplatser, bostäder, transporter och offentliga lokaler måste göras tillgängliga även för dem.

Fortsätt utveckla sommarjobbs-programmet för Vaxholms ungdomar

Vaxholm har under 2020 erbjudit ett mindre antal sommarjobbsplatser för ungdomar vilket är väldigt positivt. Att erbjuda elever i årskurs nio och på gymnasiet en bra första arbetslivskontakt ger viktiga samhällsekonomiska effekter, och Vaxholms kommun bör vara en föregångare när det gäller att säkerställa en god tillgång till sommarjobb och positiva kontakter med det lokala näringslivet. Alla barn har inte föräldrar med erforderliga nätverk som kan ge barnen sommarjobb. Vi anser att sommarjobbsprogrammet bör byggas ut så att fler får chansen att vara med och utveckla både sig själva och vår stad.

Vänsterpartiets delmål:

- Ett aktivt arbete för att behålla småföretag, handel och service inom kommunens gränser
- Utse en företagskontakt på förvaltningen
- Starta ett sommarjobbsprogram för Vaxholms ungdomar
- Värna Vaxholms vårdcentral och öppna mödravårdscentralen igen
- Bättre gatubelysning på Hamngatan

Ekonomisk hållbarhet innebär sund hushållning med alla typer av tillgångar, såsom mark, bostäder och vatten - inte bara skattemedel

God ekonomisk hushållning

Vänsterpartiet anser att ekonomisk hållbarhet för kommunen innebär sund hushållning med alla typer av tillgångar, såsom mark, bostäder och vatten – inte bara skattemedel. I dagsläget frigör kommunen medel genom att sälja ut kommunala tillgångar. Detta är en

kortsiktig strategi. Vänsterpartiet vill istället att kommunen behåller mark och äger fastigheter för skola, vård och omsorg samt hyresbostäder för att kommunen ska kunna styra hyror, energiåtgång m.m.

Kommunen måste prioritera underhåll av sina fastigheter

Vi anser att kommunen bör skifta fokus från en expansiv exploateringspolitik till att prioritera underhållet av kommunens fastigheter som är mycket eftersatt. Om underhållet av kommunens nya byggnader eftersätts på samma sätt som gjorts med nuvarande kommunala fastigheter dröjer det inte länge förrän ett nytt krav på rivning utfärdas och ännu en gång flyttar man pengar från drift till investeringar. Eftersom all mark då är såld finns inte längre möjligheten att finansiera det med exploateringsintäkter. Då riskerar man att behöva höja skatten drastiskt. Vi anser att det är bättre att behålla mark och möta - åtminstone delar av investeringsbehovet - med en långsiktig amorteringsplan baserad på kommunens skatteintäkter. Om kommunen ska sälja mark bör skälen vara att tillgodose andra behov än endast de finansiella.

Kommunen måste säkra kvalitén i sina kärnverksamheter

Istället för att lägga mycket resurser på stora exploateringsprojekt behöver kommunen säkra kvalitén i sina kärnverksamheter. Istället för att göra nedskärningar på barn- och utbildningsnämnden förordar vi en effektivisering av den centrala förvaltningen. En sådan effektivisering frigör också resurser för välbehövda satsningar inom äldreomsorgen.

Driftsbudget för styrelser och nämnder

Vänsterpartiets förslag till driftsbudget för styrelser och nämnder återfinns i Tabell 1. De förändringar som föreslås jämfört med mittsamverkans budgetförslag är:

- Kommunstyrelsen:
  - Minskad budget för kommunstyrelsen och anställningsstopp på kommunledningskontoret och plan- och exploateringsenheten. Detta eftersom Vänsterpartiet vill effektivisera den centrala förvaltningen och minska de av kommunens utgifter som är kopplade till exploatering.
  - Upprättande av en koldioxidbudget med tillhörande klimatsatsningar.
  - Inrättande av en demokratiberedning.
  - Utvecklande av kommunalt fastighetsbolag.
- Barn- och utbildningsnämnden:
  - Slopat sparkrav.
  - Personalförstärkningar.
- Socialnämnden:
  - Särskilt boende för äldre i egen regi.
  - Ökad bemanning särskilt boende kvällstid.
  - Utbildning av personal särskilt boende.
  - Friskvårdssatsning.

Löpande investeringar

Vänsterpartiets förslag till budget för löpande investeringar återfinns i Tabell 6. De förändringar som föreslås jämfört med mittsamverkans budgetförslag är:

- Kommunstyrelsen:
  - Borttagen post övrigt 2022-2023
- Nämnden för teknik, fritid och kultur:
  - Något mindre satsning på fastighetsunderhåll 2021.
  - Ökad satsning på klimatinvesteringar.

Långsiktiga investeringar

Vänsterpartiets förslag till budget för större investeringar återfinns i Tabell 7. De förändringar som föreslås jämfört med mittsamverkans budgetförslag är:

- Minskad kostnad för förskolan på Norrberget eftersom den minskas från 120 till 60 barn.
- Investering i ny förskola för 60 barn på västra Vaxön.

Taxor

Vänsterpartiet föreslår följande justeringar i taxorna, relativ mittsamverkans budget:

- Nämnden för teknik, fritid och kultur:
  - Oförändrad taxa 2 för hyra av lokaler.
- Stadsbyggnadsnämnden:
  - Oförändrad taxa för bygglov.

Driftbudget (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Kommunstyrelsen	-77.2	-76.7	-76.9	-77.1	-79.9	-81.9	-85.0	-87.1
Koldioxidbudget och klimatinsatser		-0.1	-0.1	-0.1				
Utveckla fastighetsbolag		-0.2	-0.1					
Effektiviseringar, minskad exploatering, anställningsstopp KLK samt plan- och exploateringsenheten		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Demokratiberedning		-0.4	-0.4	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Barn- och utbildningsnämnden	-352.7	-353.6	-360.7	-366.1	-378.7	-393.1	-407.3	-421.5
Slopat sparkrav		-3.0	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0
Personalförstärkning		-0.5	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5
Socialnämnden	-186.7	-195.0	-202.0	-209.4	-224.9	-241.3	-253.2	-262.8
Säbo egen regi		-1.0	-2.0	-2.0	-2.0	-2.0	-2.0	-2.0
Ökad bemanning säbo kväll		-1.3	-1.3	-1.3	-1.3	-1.3	-1.3	-1.3
Utbildning personal			-0.5	-0.2				
Friskvårdssatsning		-0.2	-0.2	-0.2				
Nämnden för teknik, fritid och kultur	-50.9	-55.3	-55.5	-58.9	-62.4	-66.4	-69.2	-72.0
Bibehållen taxa 2 lokalhyra								
Stadsbyggnadsnämnden	-5.9	-7.5	-7.7	-6.3	-6.5	-6.7	-6.9	-7.1
Bibehållen taxa bygglov		-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Summa	**-673.4**	**-688.1**	**-702.8**	**-717.8**	**-752.4**	**-789.4**	**-821.6**	**-850.5**
Finansansvaret	**688.1**	**703.5**	**722.1**	**734.2**	**764.4**	**804.3**	**846.1**	**871.4**
Årets resultat	**14.7**	**15.4**	**19.3**	**16.4**	**12.0**	**14.9**	**24.5**	**20.9**
Årets resultat i (%) av skatter och bidrag	**2.1%**	**2.2%**	**2.7%**	**2.2%**	**1.6%**	**1.9%**	**2.9%**	**2.4%**

Tabell 1: Bruttoredovisad driftbudget.

Procentuell förändring (%)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Kommunstyrelsen	1.8%	-0.6%	0.3%	0.3%	3.6%	2.5%	3.8%	2.5%
Barn- och utbildningsnämnden	1.3%	0.3%	2.0%	1.5%	3.4%	3.8%	3.6%	3.5%
Socialnämnden	4.4%	4.4%	3.6%	3.7%	7.4%	7.3%	4.9%	3.8%
Nämnden för teknik, fritid och kultur	3.4%	8.6%	0.4%	6.1%	5.9%	6.4%	4.2%	4.0%
Stadsbyggnadsnämnden	1.1%	27.1%	2.7%	-18.2%	3.2%	3.1%	3.0%	2.9%
Summa	**2.4%**	**2.2%**	**2.1%**	**2.1%**	**4.8%**	**4.9%**	**4.1%**	**3.5%**
Finansansvaret	**1.6%**	**2.2%**	**2.6%**	**1.7%**	**4.1%**	**5.2%**	**5.2%**	**3.0%**

Tabell 2: Procentuell förändring per nämnd.

Finansansvaret (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Skatter och generella statsbidrag								
Skatteintäkter	714.4	727.7	746.2	771.3	805.5	838.0	885.5	935.9
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-65.4	-82.9	-73.7	-68.0	-66.4	-58.9	-60.4	-72.4
Kostnadsutjämning	21.2	18.0	18.8	9.2	9.9	12.3	11.1	0.4
Regleringsbidrag/-avgift	12.5	35.7	30.7	21.6	18.7	15.6	12.4	8.9
Strukturbidrag	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Införandebidrag	7.4	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
LSS-utjämning	-25.9	-23.0	-23.4	-23.7	-24.4	-25.0	-25.7	-26.1
Fastighetsavgift	26.7	28.3	29.5	30.6	31.9	33.1	34.5	35.9
Särskilt statsbidrag	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Summa	**692.2**	**705.9**	**728.1**	**741.0**	**775.2**	**815.1**	**857.4**	**882.6**
Verksamhet								
Pensioner inkl löneskatt	-11.7	-12.4	-15.1	-13.4	-16.1	-16.6	-17.1	-17.6
Semesterlöneskuld	-1.8	-1.0	-1.1	-1.1	-1.2	-1.2	-1.3	-1.3
Intern kapitaltjänst	16.7	16.8	16.9	17.0	17.1	17.2	17.3	17.4
Finansnetto	-7.3	-5.8	-6.7	-9.3	-10.6	-10.2	-10.3	-9.7
Summa	**-4.1**	**-2.4**	**-6.0**	**-6.8**	**-10.8**	**-10.8**	**-11.4**	**-11.2**
Summa Finans	**688.1**	**703.5**	**722.1**	**734.2**	**764.4**	**804.3**	**846.1**	**871.4**

Tabell 3: Finansansvaret.

Procentuell förändring (%)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Skatter, utjämning och generella statsbidrag	1.8%	2.0%	3.2%	1.8%	4.6%	5.1%	5.2%	2.9%
Nettokostnader	2.5%	2.1%	2.3%	2.7%	5.0%	4.8%	4.0%	3.4%
Nettoutveckling	**-0.7%**	**-0.2%**	**0.9%**	**-0.9%**	**-0.4%**	**0.4%**	**1.2%**	**-0.5%**

Tabell 4: Utvecklingen av skatteintäkter och nettokostnader.

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Verksamhetens intäkter	107.9	110.3	112.6	115.0	120.6	126.5	131.6	136.3
Verksamhetens kostnader	-736.2	-752.3	-768.3	-784.7	-822.6	-863.0	-898.2	-929.8
Avskrivningar och nedskrivningar	-41.2	-41.8	-42.8	-43.5	-45.8	-48.1	-50.1	-51.9
Verksamhetens nettokostnad	**-669.5**	**-684.1**	**-698.7**	**-713.6**	**-748.0**	**-784.8**	**-816.8**	**-845.6**
Skatteintäkter	714.4	727.7	746.2	771.3	805.5	838.0	885.5	935.9
Generella statsbidrag och utjämning	-22.2	-21.8	-18.1	-30.3	-30.3	-22.9	-28.1	-53.3
Verksamhetens resultat	22.7	21.7	29.4	27.4	27.2	30.3	40.6	37.0
Finansiella intäkter	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
Finansiella kostnader	-8.8	-8.8	-10.0	-14.0	-16.2	-16.0	-16.2	-15.7
Resultat efter finansiella poster	**15.4**	**14.5**	**20.9**	**14.9**	**12.5**	**15.8**	**25.9**	**22.8**
Extraordinära poster	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Årets resultat	**14.7**	**15.4**	**19.3**	**16.4**	**12.0**	**14.9**	**24.5**	**20.9**

Tabell 5: Resultatbudget.

Löpande investeringar (mkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen				
IT	-2.0	-2.0	-2.0	-2.0
Miljöbil	-0.4			
GC-vägar	-1.5		-10.0	-10.0
Rådhuset	-5.0		-3.0	-2.0
Reservelverk	-0.5			
Övrigt	-0.8			
Summa	**-10.2**	**-2.0**	**-15.0**	**-14.0**
Nämnden för teknik, fritid och kultur				
Gator och trafik	-4.5	-6.8	-6.8	-6.8
Fastighetsunderhåll och ombyggnad	-8.5	-13.0	-15.0	-15.0
Hamnar, kajer	-0.5	-1.0	-1.0	-1.0
Fritid	-0.5	-1.0	-1.0	-1.0
Park och mark	-0.5	-1.0	-1.0	-1.0
Klimatåtgärder	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0
Tillgänglighetsanpassningar	-1.0			
Infartsparkering	-2.0	-2.0		
Lekplatsinsats	-2.0	-2.0		
Bredband	-1.0	-1.0		
Mark scoutstuga och parkering		-3.0		
VAD och väg ÅVC		-2.0		
Nytt biblioteksystem		-0.3		
Slöjdsalar Rindö skola		-3.0		
Vaxö skola interiör ombyggnad		-3.5		
Konstgräs		-1.0		
Summa	**-23.5**	**-43.6**	**-27.8**	**-27.8**
Barn- och utbildningsnämnden				
Inventarier	-2.5	-2.5	-2.5	-2.5
Summa	**-2.5**	**-2.5**	**-2.5**	**-2.5**
Socialnämnden				
Digital utveckling	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Inventarier	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
Miljöbil	-0.7	-0.4	-0.4	-0.4
Summa	**-1.2**	**-0.9**	**-0.9**	**-0.9**
Stadsbyggnadsnämnden				
Digital utveckling	-0.3	-0.2		
Bil	-0.4			
Löpande investering	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Summa	**-0.8**	**-0.3**	**-0.1**	**-0.1**
Summa löpande investeringar	**-38.2**	**-49.3**	**-46.3**	**-45.3**

Tabell 6: Löpande investeringar.

Långsiktiga investeringar (mnkr)	Ack utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	P2020-2027 Summa	Projektets prognos	Projektets budget
Särskilda boenden													
SÄBO 1	-1.2	-5.0	-1.5		-70.0	-55.0	-32.4				**-158.9**	**-160.1**	**-160.1**
Garage SÄBO 1					-30.0						**-30.0**	**-30.0**	**-30.0**
Skolor													
Rindö skola	-0.8	-5.0									**0.0**	**-0.8**	
Utbyggnad Vaxö skola	-4.1		-0.8	-16.0	-8.1						**-24.9**	**-29.0**	**-29.0**
Resarö skola	-1.7	-5.0	-0.5	-25.0	-12.8						**-38.3**	**-40.0**	
Förskolor													
Förskola Norrberget	-0.3				-16.1	-15.2					**-31.4**	**-31.7**	**-31.7**
Förskola Vaxön Västra						-10.8	-10.2				**-21.0**	**-21.0**	**-21.0**
Övrigt													
Trafikåtgärder Resarö Mitt						-4.2	-20.0				**-24.2**	**-24.2**	**-24.2**
Engam rondellen		-2.0	-0.7	-2.0	-2.0	-2.0					**-6.7**	**-6.7**	**-6.7**
Kajen	-3.1	-7.0	-6.0	-8.9	-14.0	-14.0	-18.0	-18.0	-18.0	-20.0	**-116.9**	**-120.0**	**-120.0**
Konstgräs		-1.0											
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder		-3.0		-3.0	-3.0						**-6.0**	**-6.0**	**-6.0**
Trafikåtgärder SÖF				-7.0							**-7.0**	**-7.0**	**-7.0**
Bibliotek				-9.0							**-9.0**	**-9.0**	**-9.0**
Ishall					-15.0	-30.0					**-45.0**	**-45.0**	**-45.0**
Summa investeringar		**-28.0**	**-9.5**	**-70.9**	**-171.0**	**-131.2**	**-80.6**	**-18.0**	**-18.0**	**-20.0**	**-519.3**		
Finansiering		**Budget 2020**	**Prognos 2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**P2020-2027 Summa**		
Summa exploatering		104.7	0.0	102.3	113.9		10.0	16.0	16.0	20.4	278.6		
Överlikvid		16.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	156.0		
Lån/amortering		-92.7	-6.5	-48.4	39.1	112.2	50.6	-19.0	-20.0	-23.4	84.7		
Summa finansiering		28.0	9.5	70.9	171.0	131.2	80.6	18.0	18.0	20.0	519.3		
Låneskuld		333.9	403.5	355.1	394.2	506.5	557.1	538.1	518.1	494.7			

Tabell 7: Långsiktiga investeringar.